

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан

філологічного факультету

проф. Бунчук Б.І.

12 серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

ШЕВЧЕНКОЗНАВСТВО БУКОВИНИ В ІМЕНАХ

(назва навчальної дисципліни)

вибіркова

(обв. язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна
програма

«Філологія (українська мова та література)»

Спеціальність

035 Філологія

Галузь знань

03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти

другий магістерський

Факультет

філологічний

Мова навчання

українська

Чернівці – 2024

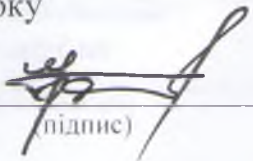
Робоча програма навчальної дисципліни «Шевченкознавство Буковини в іменах» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Українська мова та література» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки, що затверджена Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від «27» квітня 2022 р.).

Розробник: **Меленчук Ольга Василівна** – кандидат філологічних наук, асистент кафедри української літератури

Викладач: **Меленчук Ольга Василівна** – кандидат філологічних наук, асистент кафедри української літератури

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри української літератури.
Протокол № 1 від «9» серпня 2024 року

Завідувач кафедри

(підпис)

(Мальцев В.С.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою філологічного факультету.
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року.

Голова методичної ради факультету

(підпис)

(Антофійчук А.М)
(прізвище та ініціали)

Пояснювальна записка

Мета навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Шевченкознавство Буковини в іменах» покликана розширити уявлення про розвиток шевченкознавства як науки на теренах Буковини у II половині XIX – на початку XXI століття. Ґрунтовне і системне вивчення життя і творчості Т. Шевченка припадає на період Австро-Угорщини та пов'язане з традиціями Чернівецького університету, де викладався відповідний курс, а його багаторічним лектором був професор-україніст С. Смаль-Стоцький, завдяки якому сформувалася шевченкознавча наукова школа.

Тематика курсу вибудована так, що студенти знайомляться зі здобутками учнів С. Смаль-Стоцького на шевченкознавчій ниві, які більшою чи меншою мірою продовжили справу вивчення та популяризування творчості Т. Шевченка. Крім того, охоплено вивчення двох складників – наукової та літературно-мистецької шевченкіани, яка розвивалася на теренах Буковини наприкінці XIX – на початку XXI століття.

Отже, мета навчальної дисципліни – детально простежити наукові та літературно-мистецькі здобутки у галузі буковинської шевченкіани; дослідити актуальні проблеми буковинського шевченкознавства; з'ясувати чинники, що сформували науковий світогляд послідовників шевченкознавчої школи С. Смаль-Стоцького; акцентувати на ідейно-концептуальних засадах наукових досліджень у галузі шевченкознавства; з'ясувати ідейно-тематичні особливості художніх творів, в яких фігурує образ Т. Шевченка тощо.

Завдання вивчення навчальної дисципліни.

✓ Пререквізити – «Література Буковини II половини XIX ст.», «Література Буковини початку XX століття», «Сучасний літературний процес на Буковині», «Українська література і періодика Буковини австрійського періоду», «Літературно-мистецька шевченкіана світу».

Результати навчання:

Внаслідок опанування навчального матеріалу студент має набути наступних компетентностей, передбачених освітньою програмою:

ІК – інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати загальні та спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі середньої освіти, пов'язані з методикою викладання української мови та літератури в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає впровадження інновацій.

ЗК – загальні

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК – фахові

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 11. Здатність оцінювати творчість окремого автора та визначати роль і вплив на його творчість культурного середовища та суспільних процесів.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПР 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПР 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПР 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПР 20. Оцінювати історію літературного життя на Буковині у зв'язках з народною творчістю, культурою українців та інших етносів, книговидавничою і журналістською справою; розуміти міжмистецьку взаємодію Біблії і культури, письменства і кіно, аналізувати взаємозв'язки явищ і фактів української літератури з відповідними явищами і фактами літератури національних спільнот України.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	3	90	16	14			90		залік
Заочна	1	2	3	90							залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1		
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Шевченкознавство Буковини кінця XIX початку XX століття.													
Тема 1. Становлення і розвиток шевченкознавства		2	2			15								

на Буковині у 1880-х – 1914 рр. Наукове і популяризаторське шевченкознавство.												
Тема 2. Шевченкознавча школа С. Смаль-Стоцького: кіцмансько-коломиїський та вижницький осередки.		2	2			10						
Тема 3. Ідейно-концептуальні засади наукових досліджень у галузі буковинської шевченкіани кінця ХІХ – початку ХХ століття.		2	1			10						
Тема 4. З історії шевченкознавства на Північній Буковині у міжвоєнний період: національно-політичний аспект.		2	1			10						
Разом за ЗМ1		8	6			45						
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Шевченкознавство Буковини середини ХІХ– початку ХХІ століття.											
Тема 1. Радянське шевченкознавство Буковини: здобутки і втрати.		2	2			15						
Тема 2. Розвиток шевченкознавства Буковини у період незалежності України. Відзначення 200-літнього ювілею з дня народження Т. Шевченка.		2	2			10						
Тема 3. Художня шевченкіана Буковини.		2	2			10						
Тема 4. Наукові досягнення у галузі шевченкознавства буковинських вчених.		2	2			10						
Разом за ЗМ 2		8	8			45						
Усього годин		16	14			90						

Тематика практичних занять

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1	Наукове і популяризаторське шевченкознавство Василя Сімовича. «Гурток кобзарознавства».	2
2	Шевченкознавство Дмитра Николишина. Політичний аспект шевченкознавчих студій Омеляна Цісика.	2
3	Д. Лукіянович як шевченкознавець. Шевченкознавча діяльність Д. Загула.	2
4	Літературна шевченкіана письменників Буковини другої половини ХІХ – першої половини ХХ ст. (Ю. Федьковича, С. Воробкевича, К. Малицької, С. Яричевського, О. Маковея, Д. Ботушанської, Остапа Вільшини, М. Марфієвича, О. Шевчукевича).	2
5	Ліро-епічна шевченкіана другої половини ХХ – початку ХХІ століття (художні присвяти Т. Шевченкові П. Амбросій, В. Колодія, В. Фольварочного, В. Демченка, Т. Севернюк, Г. Тарасюк, І. Фостія, П. Палія, М. Матіос, М. Ткача, М. Івасюка, В. Вознюка, М. Бучка, В. Китайгородської, Б. Мельничука та ін.).	2
6	Т. Шевченко в літературно-критичному осмисленні О. Пулинця, В. Лесина, Л. Чернеця, О. Романця, М. Богайчука, С. Далавурака, С. Дігтяра, А. Коржупової, В. Косяченка, К. Германа, Н. Бабич, Б. Мельничука, В. Антофійчука.	2
7	Проблемно-тематичний аспект статей буковинських авторів на сторінках «Шевченківської енциклопедії».	2
8	Наукове і популяризаторське шевченкознавство Василя Сімовича. «Гурток кобзарознавства».	2

Самостійна робота студента

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1.	Вплив наукової школи С. Смаль-Стоцького на шевченкознавчі зацікавлення Луки Луціва.	8
2.	Т. Шевченко у німецькомовному світі:	8

	наукове осмислення та перекладознавчий досвід (Йоганн Георг Обріст, Карл-Еміль Француз, Сергій Шпойнаровський, Сильвестр Яричевський).	
3.	Музична шевченкіана Сидора Воробкевича.	8
4.	Буковинські координати Василя Щурата та його внесок в українське шевченкознавство.	8
5.	Олекса Романець як дослідник творчості Т. Шевченка: молдавсько-румунський аспект.	8
6.	Шевченкіана Михайла Івасюка.	8
7.	Т. Шевченко у науковому прочитанні В. Лесина.	8
8.	Шевченкознавчі дослідження Федора Погребенника.	8
9.	Енциклопедичний характер шевченкознавчих статей Б. Мельничука.	8
10.	Радіошевченкіана: культурно-мистецький проєкт радіо «Буковина» «Читаймо «Кобзар» та радіопередача «Апостол правди: Т. Шевченко і Буковина» з нагоди 200-літнього ювілею Т. Шевченка.	8
11.	Кінематографічна шевченкіана: роль І. Миколайчука.	10

Індивідуальні завдання та ІНДЗ

№	Назва теми/ кількість балів/форма контролю	Кількість годин
1.	На основі праці С. Смаль-Стоцького «Т. Шевченко. Інтерпретації» в окремому повідомленні з'ясувати особливості методології вченого інтерпретації творів Т. Шевченка та визначити проблемно-тематичний спектр вміщених статей. 10 балів.	2
2.	Підготувати наукову доповідь на тему: «Василь Сімович як видавець «Кобзаря» Т. Шевченка». 10 балів	2
3.	Підготувати наукову доповідь на тему: «Проблематика шевченкознавчих матеріалів В. Сімовича». 10 балів	2
4.	Підготувати творчу роботу на тему: «Образ Т. Шевченка у повісті «Перекинчики» Є. Ярошинської та у художній творчості О. Маковея». 10 балів	2
5.	Письмово проаналізуйте дискусію навколо статті О. Бойченка «Шевченко, якого треба знати». 5 балів	2
6.	Підготувати повідомлення з історії розвитку мистецької шевченкіани на Буковині кінця XIX – початку XX століття. 10 балів	2

7.	У вигляді мультимедійної презентації зробити огляд мистецьких творів сучасних буковинських митців, в яких відтворено образ Т. Шевченка. 5 балів	2
8.	Підготувати реферативну доповідь на тему: «Буковинська скульптурна шевченкіана». 10 балів	2
9.	Зробити огляд матеріалів, опублікованих у буковинській пресі з нагоди 50-річчя з дня смерті та 100-річчя з дня народження Т. Шевченка. 10 балів	2
10.	Укласти бібліографію шевченкознавчих публікацій на сторінках часопису «Час» за визначеними роками. 10 балів	2
11.	Підготувати повідомлення про публікації шевченкознавчих матеріалів на сторінках журналу «Самостійна думка» та додатку «Самостійна думка української матері». 10 балів	2
12.	Зробити огляд шевченкознавчих матеріалів на сторінках «Буковинського журналу». 10 балів	2
13.	Підготувати повідомлення про шевченкознавчі публікації на сторінках «Української ластівки». 10 балів	2
14.	Зробити письмово огляд буковинських науково-критичних видань з нагоди 200-літнього ювілею Т. Шевченка. 10 балів	2

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проектна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація, проблемна лекція, семінар-діалог, самостійно-дослідницька робота; дискусійні технології – неперервна шкала думок та ін.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Особливості становлення і розвитку шевченкознавства на Буковині у 1880-х – 1914 рр.
2. Наукове і популяризаторське шевченкознавство.
3. Роль С. Смаль-Стоцького в історії українського шевченкознавства.
4. Вплив наукової школи С. Смаль-Стоцького на шевченкознавчі зацікавлення Луки Луціва.
5. Кіцмансько-коломиїський шевченкознавчий осередок.
6. Вшанування і популяризування Т. Шевченка у Вижниці.
7. Наукове і популяризаторське шевченкознавство Василя Сімовича. «Гурток кобзарознавства».
8. Особливості шевченкознавства Дмитра Николишина.

9. Політичний аспект шевченкознавчих студій Омеляна Цісика.
10. Буковинські координати Василя Щурата та його внесок в українське шевченкознавство.
11. Літературна шевченкіана письменників Буковини другої половини ХІХ – першої половини ХХ ст. Ю. Федьковича.
12. Т. Шевченко у творчості С. Воробкевича: музичний аспект.
13. Особливості шевченкіани К. Малицької.
14. С. Яричевський та його роль в історії вивчення та популяризування творчості Т. Шевченка.
15. Шевченкіана О. Маковея.
16. Т. Шевченко у творчій долі Д. Ботушанської.
17. Художня шевченкіана Остапа Вільшини.
18. Літературно-мистецька шевченкіана Опанаса Шевчукевича.
19. Ідейно-концептуальні засади наукових досліджень у галузі буковинської шевченкіани кінця ХІХ – початку ХХ століття.
20. З історії шевченкознавства на Північній Буковині у міжвоєнний період: національно-політичний аспект.
21. Д. Лукіянович як шевченкознавець.
22. Шевченкознавча діяльність Д. Загула.
23. Радянське шевченкознавство Буковини: здобутки і втрати.
24. Ліро-епічна шевченкіана другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Загальні особливості.
25. Художні присвяти Т. Шевченкові П. Амбросій та вшанування постаті Кобзаря у мистецтві.
26. Художні присвяти Т. Шевченкові В. Колодія та В. Фольварочного.
27. Художні присвяти Т. Шевченкові В. Демченка і Т. Севернюк.
28. Художні присвяти Т. Шевченкові Г. Тарасюк та І. Фостія.
29. Художні присвяти Т. Шевченкові П. Палія та М. Матіос.
30. Художні присвяти Т. Шевченкові М. Ткача та М. Івасюка.
31. Художні присвяти Т. Шевченкові В. Вознюка та М. Бучка.
32. Художні присвяти Т. Шевченкові В. Китайгородської та Б. Мельничука.
33. Особливості розвитку шевченкознавства Буковини у період незалежності України.
34. Відзначення 200-літнього ювілею з дня народження Т. Шевченка на Буковині. Огляд періодичних видань з шевченкознавчими матеріалами.
35. Особливості буковинської художньої шевченкіани у період незалежності.
36. Наукові досягнення у галузі шевченкознавства буковинських вчених у II половині ХХ ст.
37. Т. Шевченко в літературно-критичному осмисленні О. Пулинця та В. Лесина.
38. Шевченківські публікації Л. Чернеця та О. Романця.
39. Публіцистична шевченкіана М. Богайчука, С. Далавурака, С. Дігтяра.

40. Роль В. Косяченка в історії популяризування постаті Т. Шевченка у період незалежності України.
41. Особливості художньої та наукова шевченкіана Б. Мельничука.
42. Наукове шевченкознавство В. Антофійчука.
43. Проблемно-тематичний аспект статей буковинських авторів на сторінках «Шевченківської енциклопедії».
44. Т. Шевченко у німецькомовному світі: наукове осмислення та перекладознавчий досвід. Загальні особливості.
45. Т. Шевченко у творчості Йоганна Георга Обріста.
46. Німецькомовна шевченкіана Карла-Еміля Францоza.
47. Творчі заслуги С. Шпойнарoвського в історії розвитку шевченкознавства на Буковині.
48. Олекса Романець як дослідник творчості Т. Шевченка: молдавсько-румунський аспект.
49. Шевченкіана Михайла Івасюка.
50. Т. Шевченко у науковому прочитанні В. Лесина.
51. Шевченкознавчі дослідження Федора Погребенника.
52. Енциклопедичний характер шевченкознавчих статей Б. Мельничука.
53. Радіошевенкіана: культурно-мистецький проєкт радіо «Буковина» «Читаймо «Кобзар» та радіопередача «Апостол правди: Т. Шевченко і Буковина» з нагоди 200-літнього ювілею Т. Шевченка.
54. Кінематографічна шевченкіана: роль І. Миколайчука.
55. Наукове осмислення мистецької шевченкіани Буковини Ольгою Меленчук.

✓ **Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю**

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Результати роботи студентів впродовж навчального семестру оцінюються в ході поточного контролю в діапазоні від 1 до 60 балів (включно), а результати підсумкового контролю (іспиту) оцінюються від 1 до 40 балів (включно).

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- 3) уміння використовувати теорію при вирішенні практичних завдань, проведенні необхідних розрахунків;
- 4) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 5) логіка, структура викладання матеріалу в роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію;
- 6) самостійність виконання завдань та своєчасність здачі завдань викладачу.

Контроль виконання поставлених задач при проведенні практичних занять

здійснюється протягом семестру; якщо студент виконує завдання з відсутністю окремих вимог до їх виконання, то оцінка знижується.

Оцінку «відмінно» (або 50% за поточний контроль) ставлять за умови відповідності виконаного завдання студентом за всіма зазначеними критеріями. Відсутність будь-якої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів. Захист ІНДЗ проводять наприкінці навчального модуля який є умовою допуску до підсумкового контролю.

Засоби оцінювання та демонстрування результатів навчання:

1. Усне та письмове опитування.
3. Реферативні доповіді, мультимедійні презентації.
4. Творчі роботи, написання відгуків, рецензій.
5. Тестування.

✓ Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивчення навчальної дисципліни – участь у неформальній/інформальній освіті

Якщо здобувач освіти отримав знання окрім формальної освіти у неформальній/інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно положення «Про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» та рішення кафедри (на основі аргументування викладача, що тематика семінарів, вебінарів, воркшопів, тренінгів, у яких взяв участь студент підтверджується сертифікатом, програмою, а також відповідає змісту навчальної дисципліни (окремім темі або змістовому модулю тощо).

✓ **Критерії оцінювання результатів навчання (з навчальної дисципліни) на підсумковому контролі**

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуля – контролю (екзамен) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)														Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів	
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль №2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

100-бальна шкала	Оцінка національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Зараховано	A	відмінно
80-89		B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69		D	задовільно
50-59		E	достатньо
35-49	Незараховано	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34		F	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Методи та освітні технології навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проектна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація, проблемна лекція, семінар-діалог, самостійно-дослідницька робота; дискусійні технології – неперервна шкала думок та ін.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets-koho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf> .

Рекомендована література

- Основна:

1. Антофійчук В. Початки буковинської шевченкіани // Науковий вісник Чернівецького університету. 2012. Випуск 648–649. Слов'янська філологія. С. 55-61.
2. Квітковський Д., Бриндзан Т., Жуковський А. Буковина, її минуле і сучасне : Репринт. вид. 1956 р. Чернівці : Друк Арт, 2019. 968 с.
3. Меленчук О. Тарас на букових п'єдесталах. З історії пам'ятників Т. Г. Шевченкові на Чернівеччині. Чернівці : Букрек, 2014. 33 с.

4. Меленчук О. Традиції Тараса Шевченка у творчості Костянтини Малицької. Чернівці, 2018. 23 с.
5. Меленчук О. У мистецькому різнобарв'ї. Тарас Шевченко в образотворчому та декоративно-прикладному мистецтві Буковини : науково-популярний нарис. Чернівці : Букрек, 2016. 148 с.
6. Меленчук О. Шевченкова присутність у творчості буковинських письменників // Літературознавство. Фольклористика. Культурологія. Зб. наук. пр. Вип. 29 - 31 / Відп. ред. д. філол. н., проф. В. Т. Поліщук. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2019. С. 89 – 106.
7. Мельничук Б. З історії української поетичної шевченкіани ХІХ–ХХ століть // Вісн. Черкас. ун-ту. Сер. «Філологічні науки». Черкаси, 2007. Вип. 108. С. 27–56.
8. Мельничук Б. Українська поетична шевченкіана : [навч. посіб. зі спецкурсу] / М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці, 2010. 174 с.
9. Тарас Шевченко – поет, художник, мислитель: (з матеріалів газети «Буковина») : бібліогр. покажч. / уклад. : Т. Д. Мурашевич, Ю. І. Калущ; наук. ред. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2014. 106 с.
10. Шевченківська енциклопедія: В 6 т. К.: НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка, 2012. Т. 1: А–В. 744 с.; Т. 2: Г–З. 760 с.; 2013. Т. 3: І–Л. 888 с.; Т. 4: М–Па. 808 с.; 2015. Т. 5: Пе–С. 1040 с.; Т. 6: Т–Я. 1120 с.

• Додаткова

1. Антофійчук В. Буковинські образки : статті, передмови, рецензії, спогади. Бухарест : Видавництво «RCR Editorial», 2020. 352 с.
2. Антофійчук В. Століття Шевченка на Буковині // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. пр. Чернівці : ЧНУ, 2015. Вип. 770: Слов'янська філологія. С. 90-96.
3. Гуйванюк І. Вшанування пам'яті Тараса Шевченка на Буковині в другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. / І. Гуйванюк, Н. Гуйванюк ; Гнатчук О. Відзначення шевченківських свят на Північній Буковині в кінці ХІХ – поч. ХХ ст. : (за матеріалами Чернів. держ. обл. арх.). 2007. С. 243–264.
4. Думи мої; Гомоніла Україна; Огні горять // Пісенна Шевченкіана (до 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка) / упоряд. О. М. Івасюк ; передм. С. В. Майданської. Чернівці, 2013. С. 214 – 225.
5. Косяченко В. Та не однаково мені.. : літературознавство, публіцистика, спогади : [до 200-ліття Т. Шевченка]. Чернівці : Букрек, 2014. 192 с.
6. Лазарук М. Є пророк у своїй Вітчизні! : [про Т. Шевченка]. *Буковин. журнал*. 2014. №1. С. 4-5.
7. Лазарук М. Перша книга – на все життя : [про «Кобзар» Т. Шевченка]. *Буковин. журнал*. 2014. №1. С. 284 – 288.; *Мол. буковинець*. 2014. 7-8 лют. (№15). С. 8.

8. Логінова О. «...Я б топив йому печі, чистив черевики : [Т. Шевченко в житті родини Івасюків, про вист. в музеї]. Буковина. 2014. 11 лют. (№11). С. 3.
9. Мельничук Б. Шевченкіана, творена у криївках і ГУЛАГах. *Слово і Час*. 2012. № 4. С. 17-31.
10. Мельничук Я. Славетний Тарас на постаментах Буковини. *Слово Просвіти*. 2014. 8-14 трав. (№ 18). С. 13.
11. Михайловський В. Взяти в руки «Кобзаря» і пройти українським шляхом: [про урочистості з нагоди 150-літнього ювілею перепоховання поета Тараса Шевченка, м. Чернівці]. *Буковина*. 2011. 19 лип. (№56). С. 3.
12. Никоненко П. «Тарас Шевченко нам просвітив дорогу...» : [роль Кобзаря у творчості С. Воробкевича]. *Буковина*. 2014. 7 берез. (№18). С. 3, 7.
13. Попович О. Осип Маковей – дослідник та популяризатор життя і творчості Т. Г. Шевченка // Науковий вісник Чернівецького університету. Вип. 697-699 : Слов'янська філологія : зб. наук. праць. Чернівці, 2013. С. 71 – 77.
14. Сімович В. Праці: У 2 т. Т. 2 : Літературознавство. Культура. Чернівці : Книги – ХХІ, 2005. 904 с.
15. Француз К. Е. Ucraina. Культурологічні нариси / Пер. з нім., передмова й коментар Петра Рихла. Чернівці: Книги ХХІ, 2010. 292 с.

Інформаційні ресурси

1. Diasporiana. Електронна бібліотека. URL: <https://diasporiana.org.ua/>
2. <http://izbornyk.org.ua/shevchenko/slovn.htm>
3. <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=2902>
4. <https://zbruc.eu/node/19914>
5. Державний архів Чернівецької області. URL: <https://cv.archives.gov.ua/>
6. Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. URL: <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/pro-instytut/pidrozdily-instytutu/viddil-rukopysnykh-fondiv-i-tekstolohii/item/183-arkhiv-rukopysiv>
7. Попович О. Осип Маковей – дослідник та популяризатор життя і творчості Т. Г. Шевченка. URL: <https://md-eksperiment.org/post/20190606-osip-makovej-doslidnik-ta-populyarizator-zhittya-i-tvorchosti-t-g-shevchenka>
8. Чтиво. Електронна бібліотека. URL: <https://chtyvo.org.ua/>
9. Шевченківська енциклопедія. URL: <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/pro-instytut/shevchenko>